

TELEGRAFULU ROMANU.

Telegrafulu ese de două ori pe săptămână: Duminică și Joi. — Prenumeratiunea se face în Săbiu la espeditura foiei, pe afara la c. r. poste cu bani găta prin scrisori francate, adresate către espeditura. Pretulu prenumeratiunei pentru Săbiu este pe anu 7 fl. v. a. iar pe o jumătate de anu 3 fl. 50. Pen-

Nr. 79.

ANULU XXII.

Săbiu în 618 Octomvre 1874.

(tru celelalte părți ale Transilvaniei și pentru provinciile din Monarchia pe unu anu 8 fl. iera pe o jumătate de anu 4 fl. v. a. Pentru princ. și țeri streine pe anu 12 1/2 anu 6 fl. Inseratele se platescu pentru întâia ora cu 7 cr. sirulu, pentru a două ora cu 5 1/2 cr. și pentru a treia repetire cu 3 1/2 cr. v. a.

Săbiu 5 Octobre.

Sub presiuniul ministrului reg. ung. de interne lucra o comisiune la unu proiectu de modificarea legii municipale din 1870. Insemnatatea unei legi municipale, la noi, nu o va negă nimenea. Ea este bazea piramidei în viața constituțională, ea reînnoiesce fati'a pământului, deca cei chemati la ducerea ei în indeplinire corespundu chiamării din tota inim'a și din tota virtutea lor. Radicarea comunelor la o stare mai buna, comunicatiunea între comune prin arterele drumurilor vicinali cu poduri bune, instituite diverse pentru binele comunu și alte și alte multe, aterna dela o pricepere sanatoasă a adunarilor municipale, deca în aceste domnesce spiritulu unui progresu adevratu și se eschide cu totulu egoismulu, care traduce binele comunu în folosulu alu vre-o cătoru-va conspiratori și în detrimentulu unui municipiu întregu.

Este adevratu, ca posibilitatea jace de multe ori aproape, că vr'o câțiva sa se folosésca de credulitatea celor multi și sub firm'a, séu mai bine, sub masc'a fraseloru cu lustru grosu de liberalismu, de interesu pentru binele comunu, sa aduca mai multu reu, decâtu bine municipieloru.

Inse nu este eschisa nici ceea-lalta posibilitate, că locuitorii séumembri municipiului sa vina la cunoscenti'a binelui și a reului lor, adeca sa vina la cunoscentia, ca vorbele cele frumoșe și magulitorie de multe ori sunt numai amagiri și ca din amagirile aceste nu pôte rezultá nici cându altu ce-va, decâtu secarea binelui comunu. De impregiurarea acest'a este incopciata mai departe posibilitatea, ca intru câtu membrii adunârilor aterna dela alegeri, ómeni interesati numai de sine-le sa remana departati de adunâri, iera intru câtu au drepturi legate de avere, sa fia combatuti de partea, carea 'si pricepe misiunea din punctulu de vedere alu scopului, pentru care sunt create adunările preste totu. O sesiune séu două nu pôte confundá pre nimenea, căci mai curendu séu mai tardiu in celatori'a se deóchia si-'si dá preste capu. O sesiune séu două, si cei ce au sciutu mai înainte sa seduca multimea, că sa-i adoreze, se trediescu despretiuiti si adese ori luati în chioțele ei. — Adevrulu si virtutea s'a pututu restigná pre cruce, n'a pututu fi inse inpedecate în triumfulu lor.

Din consideratiuni de aceste dâmu noi atentiunea nóstra posibilă comisiunei amintite indata la inceputulu acestoru síre, si urmarite pâna acum în lucrările ei. Se întielege de sine, ca de atari consideratiuni e de a se legá mai departe grigi'a ce trebuie sa avemu pentru o institutiune atâtu de folositoria binelui comunu.

Unii dintre ai nostri, în unu pessimismu pré mare, si din multe privintie nejustificate, s'au dedatu a suride ironicu de tóte institutiunile sistemului politicu presentu si la ocasiuni se folosescu cá de cele mai tari argumente de compusetiunea municipieloru, în care multe aspiratiuni juste remanu negabate în nici o séma. Deca este organismulu unui omu în vre-o neregularitate, va sa dica, nesanasos, ceea ce se intempla de atâtea ori, óre îndreptatiescene pre noi nesanasatea a ne despretiui organismulu cu totulu? séu

póte a conlucrá la nimicirea lui? Nici decum nu, cu atât'a mai vertosu, cu câtu póte ca purtatoriulu organismului, individulu însusi, este de multe ori de vina, ca acel'a se afla în neregularitate séu nesanasos. Asiá si cu institutiunile, deca patimescu de vr'unu reu, atunci nu trebuie sa le aruncâmu în balta, ci sa conlucrámu cá reulu din ele sa se sterpésca.

La curarea unui astfelu de reu inse trebuie serioșitate și energia; cu surisú ironicu și cu pessimismu n'a ajunsu nimenea nici odata la nici unu bine. Si cumca aici trebuie sa ne punemu odata cá sa curatimu ce e reu, ni o arata nu numai interesele nóstre speciali nationale, dara si cele generali ale patriei; nu numai municipiele unde sunt majoritati maieștrite de neromani, dara si municipie, cum e d. e. alu Fagarasiului, curatu romane. Egoismulu, deca e natiunalu inca nu e asiá periculosu, cá celu personalu; acel'a are celu pucinu o parte din binele comunu, celu din urma in sa e calificatu de asiá, încatu acelu stapânitu de densulu e în stare sa vendia si pre tatalu seu. Aici se punemu securea curatitoria mai întâiu si apoi sa procedemu mai departe la oblierea diferentieloru din prejudețiile trecutului.

Mai este si alta impregiurare, carea ne îndatoresce a atrage atentiunea publiculu asupra institutiunei municipieloru. Precându comisiunea lucra la modificári, noi aflamu ca modificatiunile potu ajunge pâna în fine la stadiulu de a face ilusoriu întregu institutulu. Si acest'a credemu ca nu e nimeni totu atât'a. Mai multu, în o parte a pressei au si resunatu voci despre o administratiune politica centralisata.

Ce are sa insemneze la noi intr'unu stau cu diverse natiunalitati centralisarea administratiunei politice si delaturarea selfguvernamentului? pricepe ori si cine. Dara abstragendu dela interesele natiunali, prin centralisarea interesele curatu patriotice sunt espuse apretiuirilor unilaterali, cari latiescu si mai tare greutátile si sarcinile poporului, din care cauza acest'a, dupa impregiurările nostre aru secerá numai fruptele pauperismului.

Sistemele trecute politice au fostu îndreptate cu scopu asupra claseloru de josu si de aceea ne au afluatu timpurile mai nóue asiá de seraci. Sistemele cele noue, deca nu vomu concurge cu totii la imbunatatirea lor, voru fi si voru remané unilaterali, de si nu voru avé acelasi scopu, cá cele trecute ne voru duce la acelési rezultate.

„Pester Lloyd“ deminte scirea unei foi vieneșe, ca ministrulu ung. de comerciu aru face greutáti ministrulu de esterne în cestiunea conventiunei comerciale cu Romani'a.

Deca „Alföld“ este bine informatu, alegerile noue la dieta aru fi forte aproape. I se scrie adeca acestei foi, ca guvernulu aru avé planulu sa disolva diet'a în lun'a lui Aprile si a orandui alegerile în lunea prime de véra, asiá încatu diet'a cea noua sa se pota intruni în Septembrie 1875. Astfelu pentru diet'a de acum voru remané, subtrageduse feriele, numai cinci luni de lucru. Pentru acestu tempu ajunsu discussiunile asupra

bugetului si legiloru de contributiune; proiecte de reforme mai insemnate inse afara de legile de contributiune nu voru veni la desbatere.

Relativu la divergintiile de opinii ce s'au escatu în sinulu guvernului se impartasiesce foiei amintite, ca diverginti au esistatu la totu casulu, inse acele s'au aplanatu de multu. Diverginti'a a provenitu din cestiunea censului transilvanu si a gimnasieloru slovace. În afacerea gimnasieloru slovace au pledatu Ghyczy si Bittó pentru o intrevenire energica; relativu la censulu ardeleanu inse s'au rezervatu o considerare si esaminare nóua, care inse chiarifica punctulu de vedere din care purcede partea considerabila a partidei deakiste, opositiunea si guvernulu. Aceste afaceri, dice foi'a numita, suntu deplinu regulate; de o diferentia relativu la proiectele de legi ale lui Ghyczy cu atâtu mai putienu póte sa fia vorba, cu câtu nici unu membru alu guvernului nu se cugeta a conturbá planurile lui Ghyczy relative la restabilirea ecuilibrului în bugetulu statului.

Reformarea casei magnatiloru din diet'a Ungariei este gat'a de a se redactá intr'unu proiectu de lege, care se va asterne inca în sesiunea fiitoria dietei spre desbatere.

Guvernulu Spaniei a datu guvernului francesu unu memorandum, în care se plânge asupra negligintiei, cu carea Franci'a padiesce confiniile sele, pre unde carlistii trecu totu feliulu de arme si munitiuni pentru bandele lor. Memorandulu acest'a tiene tóte cercurile politice ale Franciei intr'unu sufletu. Lumea de aci 'si dá aerulu, de a nu luá lucrulu tocm'a asiá seriosu, dara tonulu foiloru celoru mai de frunte dovedesce insemnatatea ce se atribuie memorandumulu. Cele mai multe presupunu ca actulu acest'a alu guvernului din Madridu nu e altu ce-va decâtu o provocatiune arangiata de Germani'a.

Din Berlinu se anuncia, ca reprezentantii Spaniei suntu autorizati a aduce memorandumulu regimului si la cunoscenti'a cabineteloru din Vien'a, Berlinu si Londonu.

„Journal des Debats“, vorbindu despre memorandumulu spaniolu, apara pre guvernulu francesu contr'a impunitatiloru ca acest'a n'a privighiatu de ajunsu confiniile. „Debats“ facu alusiune ca guvernulu din Madridu prin memorandumulu seu se face gat'a spre servire unoru intrigi din afara si adauge, ca oficiile spaniole dela confiniile pirenice suntu cu multu mai lasatorie decâtu cele francese. Afara de aceste contraband'a cea mai multa s'a importatu pre apa dela Liverpool, Anvers si Hamburg. „Independinti'a belgica“ afla din Parisu ca casulu acest'a cu memorandumulu nu va avé urmări mari în politic'a esterióra a Franciei. Regimulu francesu pricepe necesitatea de a se apropiá de Spani'a si necesitatiei acesteia va sacrificá pre legitimisti.

De unu tempu incóce dovedescu foile englese unu interesu forte mare pentru principele de Asturi'a, fiulu reginei Isabel'a din Spani'a. Unu corespundinte alu foiei „A. A. Z.“ dice

ca acest'a nu e numai o intemplantie. Intre puterile cele mari s'a discutatu objectulu acest'a si este probabile ca intielegerea între puteri va duce la o operatiune colectiva.

În Itali'a suntu la ordinea dilei alegerile prentu parlamentu.

„Kelet“ are o corespundintia din Constantinopole, carea dice, ca esista unu conflictu seriosu între Pórta si Romani'a, încatu cést'a din urma este aproape a-si chiamá acasa pre agentulu seu. Ans'a la conflictu a dat'o două casuri petrecute în Romani'a între organe de politia ale Romaniei si între supusi turcesci, cari s'au terminatu cu mórtea supusiloru turcesci. Ambe au fostu judecate si pedepsite de justiti'a tieriei române. Cu tóte aceste ducendu-se organele din cestiune mai tardiu în afaceri private în Turci'a, organele turcesci, le-a prinsu, judecatu si pedepsitu din nou dupa legile lor.

Tes'a generala ce ocupa colónele diareloru straine, este incidentulu arestării contelui Arnim. Pretutinden, în strainatate, nu se vorbesce de câtu de acestu incidentu.

Credemu necesaru a reproduce aci espunerile diareloru straine asupra acestui incidentu si asupra cauzeloru cari l'au provocatu.

„Kölnische Zeitung“ publica o natiune, în care afirma ca nu de multu Bismark erá unulu din cei mai buni amici si din protectorii cei mai devotati ai contelui Arnim; ba chiaru cându avea ce-va de observatu în privinti'a diplomatica, nu se putea oprí de a-si aretá inclinatiunea sea către conte. Pre la inceputulu lui 1873 fuse vorb'a de a se rechiamá ambasadorulu dela Parisu, si cancelariulu germanu, insistá cá Arnim sa fie lasatu la acestu postu, la care se aratá, ca tiene multu. Incercarea cancelarului nu potu reusi. Bismark tienea la d. Thiers si la republica; contele Arnim avea inclinatiuni pentru o restauratiune monarchica, si cancelariulu ii respundé adesea, ca nu se tienea în cerculu instructiuniloru ce-i dedea. D-nu d'Arnim avea sa ocupe atunci postulu de ambasadoru la Constantinopole, candu supraveni polemic'a relativa la Conciliulu dela Vaticanu si fu pusu în disponibilitate, în urm'a unui repetatu refusu de a-si dá de buna-voia demisiunea, precum scim.

De atunci nu se mai facu nici unu sgomotu în giurulu numelui d'Arnim. Incidentulu de acum'a veni astfelu: Actualulu ambasadoru la Parisu, printiulu de Hohenlohe, voindu sa consulte mai multe documente diplomatice din arhivele ambasadei, relative la cestiunea papala, bagá de séma ca lipsescu patru-dieci de acte, cari inse erau trecute în registre. Ambasadorulu le reclama ministerului de esterne dela Berlinu, care si elu le ceru la rendu-i, contelui d'Arnim. Acest'a marturisí, ca actele se afla la densulu, dara fiindu ca natur'a lor o considera cu totulu personala, nu a voit sa le predea, căci le priviá cá o proprietate a sea. Mai în urma, restituí patru-spre-diece din aceste acte.

Intre acestea, se cautá si prin arhivele legatiunei germane dela Rom'a, si se constatá lips'a a cinci-dieci de officii. Interpelatu din nou, ambasadoru

rulu respunse ca posedă numai șapte-spre-diece dintrensele, dara considera aceste acte că nise scrisori de interesu privat; ca i trebuia spre a respinge atacurile ce i s'aru putea aduce eventualmente și chiaru spre a se sprigină contr'a reclamatiunilor judiciare; ca prin urmare nu le va inapoiă de loc; cătu despre cele-lalte trei-diece și optu nu scie pre unde se afla. Fôia renana adauga ca este posibilu că depesiele cele mai pucinu importante sa se fi perduto prin neglignenț'a d-lui Arnim. Printre acestea erau inse unele foarte importante, instructiuni detaliate ale cancelariului, date cu autorisat'ia imperatului: suntu intr'unu cuventu documente de statu, cari nu se pôte sa fi disparutu fără a lasă urme. Ministeriulu reclama pre cele șapte-spre-diece, pre cari contele marturisesce ca le posedă.

Cătu despre reclamatiunile judeciare, de cari s'a vorbitu, ele suntu relative la numirea contelui Arnim la ambasada din Constantinopoli, și la o conventiune privitoria la apunamentele contelui.

D. d'Arnimu refusându a inapoiă hartiile reclamate, d. de Bismarck s'a adresatu la tribunalulu din Berlinu, pentru că acest'a sa useze de verice mesuri va crede de cuviinta spre a se obtinē inapoiarea actelor. Tribunalulu a facutu perchisitiuni domiciliare și a arestatu pre conte.

„Acei cari aru vrea sa critice aceste mesuri de rigóre, termina „Kölnische Zeitung“, aru trebui sa adreseze criticele loru justitiei, iera nu printiulu de Bismarck. Se pôte dice, in adeveru, ca cancelariulu aru fi potutu sa lase afacerea sa dorma. Dara in urm'a incidentulu Lamarmor'a, cându printiulu de Bismarck se plânse asiă de viu la guvernulu italianu pentru sustragerea din archivele statului, și pentru publicarea unoru documente oficiali, cându declarase ca in Prusi'a asemeni fapte nu s'aru putea intemplanici odata, îi eră imposibilu de a nu insistă de locu pentru restituirea actelor sustrate de fostulu ambasadoru.“

— Unu articulu publicatu de „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ asupr'a acestei afaceri, termina astfelu prin aceste renduri: „Este imposibilu pentru momentu de a trată in publicu cestiunea de a se sci deca, afara de documentele disparute, numai suntu

și alte acusatuni contr'a d-lui d'Arnim.“ Credemu ca acest'a insemnă ca nu numai sustragerea actelor oficiali, este caus'a arestării fostului ambasadoru, ci mai suntu și altele.

„Press'a“

In afacerea Arnim vine „Vossische-Zeitung“ și face o espunere, dupa carea contele Arnim a fostu până la 1872 celu mai intimu amicu alu lui Bismarck. In Septembrie a acelu'asi anu au inceput a se instraină unulu de altulu. Contele Arnim, se dice, ca n'a favoritu nici odata nici restauratiunea legitimista nici orleanista, intr'o epistola privata a esprimat Arnim ca Thiers sta in intimitate cu Gambetta și ca s'a observatu in tôte partile o propaganda pentru republica. Elu a atrasu atentiunea și asupra propagandei republicane din Spani'a. Arnim a fostu de parere, că sa nu se urzeze platirea tributulu francesu, pentrucă trupele germane sa siedo mai indelungatu in Franci'a. Descoperirile lui Arnim, cu deosebire despre posibilitatea de a deveni jumetate Europ'a republicana, au avutu efectu la locurile competente. Efectulu acest'a ajutatu de guri rele a nutritu suspiciunea in Bismarck, ca Arnim vrea sa-lu sape, și de aci incolo diferenti'a intre densii a devenitu totu mai mare.

Documentele diplomatice descoperite in archivele Venetiei de către inteligintele și infatigabilulu d. C. Esarcu, a produsu efectulu loru și in strainatate. Aceste documente relative la istori'a noastră, și in specialu la relatiunile diplomatice ale domnilor nostri cu republic'a Venetiei, pre atunci a totu putinte și luptatoriă valoroasă contr'a torentulu musulmanu, au facutu o placuta impresiune in Itali'a și au desceptatu atentiunea publicistilor și invetiatorilor istorici de acolo. Avemu sub ochi o brosiura intitulata „Documenti nuovi sulle relazioni tra la Rumenia e la Republica Veneta“ care e unu comentariu asupr'a documentelor publicate de d-nu Esarcu relative la relatiunile diplomatice ale lui Petru Cercelu și Stefanu celu mare cu republic'a Venetiei și alte state.

Acésta brosiura este oper'a d-lui Tullo Massorani, cunoscutu in Itali'a pentru mai multe scrieri istorice și

literare foarte stimate. Acésta scriere a d-lui Massorani, foarte magulitoria pentru romani și pentru d. Esarcu, a aparutu mai întâiu in „Archivio storico Lombardo“, care este organulu societății istorice, in capulu cărei'a se afla ilustrulu Cantu.

Amu fi foarte fericiti sa vedemu urmându esemplulu d-lui Massorani și interesandu-se de Romani'a cătu mai multi fii inteligenti ai Italiei, care ne cunósce asiă de pucinu, desi limb'a, tradițiunile istorice și chiaru positiunea geografica și interesele de comerciu, suntu atâtea legaturi cari au intorsu totu-déun'a privirile romaniloru către anticulu léganu alu civilizatiunei.

D. Massorani incepe prin a apretia meritulu d-lui Esarcu, care a atrasu și altor'a atentiunea asupr'a archivelor venete, din punctulu de vedere romanu, și considera interesantu studiulu asupr'a legaturilor istorice ce au existatu intre Romani'a și Itali'a, pre cându aceste tiori luptau barbatesce, dupa cum dice autorulu, „spre a tiené peptu in Europ'a contr'a furiei musulmaniloru.“

In urm'a unei scurte introductiuni, d. Massorani reproduce și comenteza pre scurtu documentele relative la Petru Cercelu și Stefanu celu mare, constatându argumentele favorabile ce a potutu trage d. Esarcu din asemenea documente istorice in favorea drepturiloru suverane ale terei.

Proiectulu de organizatiune alu Congresulu bis. gr. orientalu serbescu.

Pre bazea drepturiloru autonome garantate prin articulu IX: 1868 și cu sustinera perfecta a dreptulu pre inaltu de inspectiune suprema alu Coronei, pre care lu eserceza Maiestatea Sea in modu constitutionalu, se statorcesc acésta organizatiune a congresulu nationalu bisericescu serbescu:

Art. I. Congresulu nationalu bisericescu este reprezentanti'a serbilor de religiunea gr. or. pe teritoriulu patriarchatulu și metropoliei serbesci, care discutéza de sine statoriu și prin organele sele asupr'a afaceriloru bisericesci scolarie și fundatiunale in tôte partile intregitorie și in toti factorii sei.

Art. II. Congresulu nationalu bisericescu serbescu are 75 reprezentanti

micu de cătu amorulu patriei. Cercetati apoi cele-lalte productiuni, in cari suntu reprezentate faptele mari și gloriose ale poporulu grecu, bucuri'a ce simte pentru victoriile lui, durerea cu care considera invingerile și desastrele lui, și ve-ti vedea ca in dram'a greca, amorulu patriei intrece amorulu dieiloru. Vine unu momentu inse cându Sofocle pune in gur'a unuia din eroii tragediei „Persii“ urmatorele cuvinte: „Sariti la lupta, greciloru, sa aparati de inimici altarele, mormintele parintesci și caminele vóstre.“

Din acelu momentu, dram'a antica a atinsu intreitul ei scopu.

In adeveru, deca ne misca amorulu pentru divinitate, pentru loculu in care ne-amu nascutu, pentru semenii cu cari impartasimu durerile și fericirile acestei vietii, pentru limb'a in care amu pronunțiatu numele de mama și tata, cu cătu mai multu ne misca amorulu de familia, intr'a cărei flacare se contopescu și amorulu de diei, și amorulu de patrie! Cine dintre noi nu varsa lacrimi cându vede iubirea filiala care insotiesce pre Edipu până in celu din urma momentu! Cine pôte sa nu impartasiésca setea de resbunare a Ecubei! Cine nu plânge cu troianele cându acestea, prin tiori straine, plângu sinulu familielor de care au fostu deslipite! Amu putea dice, ca partea cea mai frumoasă din treatrulu grecu este aceea, in care stralucesce acestu simtimentu care a smulsu inainte din geniulu lui Omeru

și adeca 25 din statulu clericalu și 50 din celu laicu. Acesti'a se alegu dupa regulamentulu congresulu electivu din 6. Augustu 1870, aprobatu prin prea inalt'a resolutiune din 29. Maiu 1871.

Archiepiscopulu, metropolitulu și patriarchulu serbescu din Carlovitiu și episcopii diecesani suntu că atari membrii congresulu.

Art. III. Representanti se alegu pe siese ani.

Mandatulu reprezentantiloru alesi in alegerile supletorie espira intr'unu tempu cu mandatele celor-lalti reprezentanti alesi dintru inceputu.

Art. IV. Instructiunile din partea alegatoriloru nu suntu deobligatorie pentru reprezentanti.

Art. V. Congresulu judeca, de este valabila de jure alegerea membriloru congresuali, și elu este indreptatitu a delegă pre comisariulu seu pentru eruarea impregiariloru, pre cari trebuie sa le scie pentru a poté judecă asupr'a validității alegerei.

La recercarea comisariulu deregatori'a politica tramite din partea sea unu oficialu, care asisteza la investigiatiune.

La unu atare casu reprezentantulu alesu, cându nu este vre'unu protestu contr'a protocolulu electoralu, nu pôte fi eschisu dela discusiuni și esercierea drepturiloru sele că reprezentante congresulu inainte de a se aduce resolutiunea definitiva.

Art. VI. Membrii congresuali, asemenea si membrii comitetulu congresulu au diurne pre tempulu functiunei loru și rebonificarea speselor de calatoria dupa unu modu pre care lu statorcesc congresulu. Ambe se esolvescu anticipative din fondurile nationali. Sum'a inse indata ce se incaseza prin impositie asupr'a cercuriloru electorali, se redă fondulu.

Art. VII. Congresulu nationalu bisericescu serbescu se intrunesce in totu anulu și adeca pre tempulu dintre pasci și rusalii.

Sedintiele congresulu au sa se termine in tempu de siese septamani.

Art. VIII. La casu cându Majestatea Sea dorece sa eserceze dreptulu prea inaltei inspectiuni supreme prin intrevinerea unui comisariu regescu, acest'a nu se pôte amestecă in discusiunile și resolutiunile congresulu.

Art. IX. Congresulu ordinaru se

FGISIORA.

Amorulu de familie in Drama.

Pentru a ne dá séma cătu de importantu este amorulu de familie in operile dramatice, nu avemu de cătu sa aruncămu o rapede ochire in istori'a teatrulu, și, că sa ne aruncămu o asemenea ochire, nu avemu de cătu sa ne întorcemu la originea lui.

In adeveru, care a fostu scopulu urmaritu de geniulu poeticu alu Greciei cându, din nise germini cu totulu informi, care n'aru fi avutu nici o valóre inaintea esteticei moderne, a intemeiatu o noua ramura in productiunile omenirei? Eschilu, Sofocle, Euripidu și Aristofanu suntu aci că sa ne respunda: nimicu altu de cătu a nutritu in sufletulu poporulu simtimentulu pentru divinitate, patrie și familie. Dara aceste trei scopuri nu le vedemu de odata isbucnindu și stralucindu cu aceeasi putere in tôte operile dramatice ale geniulu grecu. A trebuitu că poporulu lui Pericle sa tréca prin tôte fazele evolutiunei sentimentale, pentru că sa vedemu stralucindu in tragediile lui Eschilu, Sofocle, Euripidu, și in comediile lui Aristofanu, aceste trei cerintie, aceste trei scopuri: divinitate, patrie și familie.

Este unu adeveru, recunoscutu de toti, ca poetii populari suntu eculu societătilor, din cari facu parte, și, că atari, operile lor suntu intiparite

de simtimentele, credintiele și aspiratiunile mediulu, in care vietuiescu.

La inceputu, poetulu dramaticu n'a avutu in vedere de cătu amorulu pentru divinitate. Nici ca se putea altmintrenea, cându originea dramei face cu totulu parte din cultulu religiosu: cultulu lui Bacu. Mai târdiu orizonulu dramei largindu-se, poetulu simtiendu societatea miscata nu numai de amorulu celoru nemuritori ci și de amorulu patriei, patriotismulu devine unu alu doilea agentu puternicu in drama. Dara cu cătu limitele patriei grece se intindeau, cu atātu unu nou cultu venea sa castige mai multu locu in inim'a omulu, cultulu caminulu, și simtimentulu care 'lu animă: amorulu familiei. — Operile dramatice ale Greciei suntu intiparite de aceste simtimente: amorulu de diei, patrie și familie, — trei sorginti din cari s'au adaptat muzele lor și au inestratu literatur'a greca cu giuvaierii cari totu-déun'a voru face omenirea intréga sa le admire.

Sufletulu celui mai impetritu ateu este profundu miscatu de amórea dieiloru care o respirămu in corurile lui Sofloce, in dialogurile lui Euripide. Dara inainte de acesti'a, in „Prometeu lantiuitu“ alu lui Eschilu aflămu dejă unu protestu contr'a cuceririi sufletulu umanu de amorulu pentru diei. Amórea lui Prometeu pentru ómeni, pacienti'a cu care îndurá torturele lui Jupiteru, esclamarile lui profetice pentru viitoriulu omenirei, nu suntu ni-

pateticulu adio dintre Ectoru și Andromac'a.

Chiaru geniulu satiricu alu lui Aristofanu este profundu imbuibatu de amorulu familiei, și, in setea lui de a loví in ridiculele și vitiurile societății, nu uita de a pune tamăie pre altariulu familiei, precum vedemu in comediile Norii, Lysicrata. et.

Acestu amoru, precum scimu, se manifesta sub doue aspecte: séu esprimându bucuriile și durerile, cari împletescu dilele unei familii (tragedi'a), s'au biciundu reulu, care amenintia a desnaturá séu injosi famili'a (comedi'a.)

Teatrulu latinu, mai multu séu mai pucinu copiarea teatrulu grecu, n'a potutu sa pórdia din vedere urmarirea celoru trei scopuri atinse de poetii greci, cu singur'a osebire: poporulu romanu, avendu mai multa apțiitudine pentru partea reala a vietiei decâtu pentru partea ideala, acestu amoru, amorulu de familie, 'lu vedemu dominându mai multu in comedie, Plautu și Terentiu.

Teatrulu Italianu urméza calea deschisa de greci și latini. Mandragor'a lui Machiavelli, tragediile lirice ale lui Metastasio, tragediile lui Alfieri, comediile lui Gozzi și Goldoni, in tôte amorulu familiei jóca unu rolu insemnatu.

Acolo inse, unde acestu simtimentu isbucnesce cu putere, este teatrulu spaniolu. Lope de Veg'a, Calderonu, Alarconu, Tirso de Molina in acésta privintia suntu superiori scrii-

conchiama de către metropolitul-patriarhul său cându patriarhatul este vacant de către vicepresedintele consiliului bisericescu metropolitan, anunsianduse mai întâi la Majestatea Sa în sensul articolului de lege IX. din 1868.

Art. X. Congresul stătoresc regulamentul casei.

Art. XI. Congresul se promulgea de constituit în data ce majoritatea tuturor reprezentanților alesi este verificată.

Că congresul să poată aduce rezoluțiuni se recere că majoritatea reprezentanților congresuali să fie de față; rezoluțiuni aduce congresul cu majoritatea membrilor prezenți.

Art. XII. *Presedintele congresului este arhiepiscopul, metropolitul și patriarhul serbescu* său cându scaunul patriarhal și metropolitan e vacant, episcopul cel mai betran în rang.

Art. XIII. Congresul după ce se dechiara de constituit și alege pentru perioadă întreagă congresuale vicepresedintele din statul laic, care substituie președintele și poartă cându acestă este împedat agențele lui. Asemenea alege congresul președintele care sesiune președintele necesari.

Art. XIV. *Protocolul congresului, în care se înscriu toate rezoluțiunile congresului, trebuie să se subșterne președintele în data după autenticare ministrului r. u.*

Reprezentanții congresului le semnă președintele, vicepresedintele și notariul.

Art. XV. Rezoluțiunile congresului le publică și execută președintele congresului, respective comitetul congresual.

Art. XVI. Congresul nu poate primi deputații.

Art. XVII. Pentru susținerea ordinii și liniștii este responsabil președintele.

Art. XVIII. De cercul de activitate alu congresului se ține:

1. Susținerea autonomiei bisericești gr. or. serbesci.

2. Organizarea afacerilor bisericești, monastiresci, școlare și fundatiunale.

3. Alegerea metropolitului și patriarhului serbescu și a organelor metropolitane.

torilor italieni, și, în mare parte, au servit de mină pentru scriitorii francezi.

Urișul geniu alu Albionului, Shakespeare, a întelesu, chiaru dela debutul lui, că cel mai puternic mijloc pentru a mîscă, este a atinge cordă cea mai simțibilă a omului: iubirea de familie. Negră melancolie a lui Hamlet pentru pierderea tatalui său, durerea Regelui Leare, mórtea lui Iuliu Cezar, atâtea scene din Visul unei nopți de vîra, Cumetrele din Windsor, totu este bunu care se termină bine, Larma multă pentru nimicu, etc., suntu pagini nemuritoare pre cari le datorim acestui simțimentu profundu pentru familie.

Teatrul germanu se desvólta la umbră stejarului gigantic, Shakespeare. Sub influența unei morale pure și sanatoșe, n'a avut decăt să rădice căminul în înălțimea unui altar. Lessing e superb în operele Emili și Galotti și Natanu întieptul; acolo înse unde probă că Germani'a este patri'a familiei, este în dramă Minn'a de Barnhelm. Apoi dialogul lui Goetz de Berlichingen cu amiculu său din copilărie, care i devenise inamicu, — scenele din Egmont, Clavigo, Torquato Tasso, din teatrul lui Goethe; durerea lui Don Carlos de a se simți strainu în palatul tatalui său, scenele de familie din Wallenstein, Intrigă și Amorul, Brigandii, etc., suntu pagini strălucite ale lui Schiller, inspirate de respectul familiei. În dramă lui pi-

Cercul de activitate alu congresului nu se estinde asupra afacerilor dogmatece, rituali, liturgice și asupra celor ce privescu credința, cari se voru ține și de aci înainte de cercul de activitate alu sinodului.

Art. XIX. În sensul acestui cerc de activitate congresul crează norme:

a) pentru organizarea parohiilor, protopresbiteratelor, consistoriilor bis. și a consiliului bis. metropolitan, despre numărul și periferia dieceselor, despre fundarea de manastiri noue și sistarea celor ce există, asemenea și despre disciplină bisericească, după ce a ascultat sinodul eppescu în privința acestă.

b) pentru dotarea preoților, protopresbiterilor și episcopilor.

c) pentru organizarea comunelor bisericești, a deregatoriilor metropolitane, eparchiale, școlare și administrative, a adunarilor eparchiale și a congresului național bis. serbescu.

d) pentru organizarea școlilor și institutilor de învățământ confesional inferior și superior.

Aici se ține norma planului didactic între marginele legilor țării. De aci se eschide planul de învățământ alu institutilor teologice, care aterna dela rezoluțiunea sinodului eppescu,

e) despre administrarea și întreținerea bunurilor naționale bisericești, subînțelegându-se bunurile manastiresci, fondurile și fundatiunile între marginele scopului fundatiunale și a voinței fondatorului.

f) despre înșpiciunarea acelor bunuri naționale bisericești, pre cari le administră metropolitul și patriarhul și episcopii.

Afara de aceste congresul mai partrăceza:

g) despre bugetu, erogatiunile și acoperirea tuturor fondurilor naționale-bisericești, a fundatiunilor și institutilor, computându-se monastirile, ce privescu întreaga metropolia și patriarhatul.

h) finalisatiunea calculurilor fondurilor, fundatiunilor și institutilor indigitate la p. c), examinându-se cele a manastirilor și institutilor de învățământ cari suntu indigitate sub lit. h) a articolului XXII.

i) despre bugetul erogatiunilor pentru scopurile bisericești-culturale ale întregei metropolii, și este îndrep-

torăscă Wilhelm Tell nu scim, care amoru ne misca mai multu: amorul de patrie sau acelă de familie! — amendou se contopescu, și inimă cetitorului tremura de a vedea mai curendu implinite dorințele lor, precum tremura de a vedea mai curendu săgietă lui Tell petruindu marul pusu tînta pre capul fiului său de tiranul patriei se.

Cercetandu teatrul francesu, care a urmatu puternic impulsione ce i-a datu în această privință dramă spaniolă, vedem că și elu a știut să profite de cel mai energic mijloc pentru a șgudi sufletul unei societăți. În tragediile lui Corneliu, Cidu, Horatiu, acestu simțimentu ajunge la sublimu. Chimen'a, sbucimandu-se între amorul familiei și alu amantului său, ne incremenescu încât nu scim decă potemu să o plangem sau o consiliăm. Racine, totu asiă de tîndru că Euripidu, afla în amorul de familie accentu, cari nu misca, cu toate că suntu influențate de modă tempului. Moliere, prin comediele lui, este cel mai ager operatoriu alu prestigiului datoritu familiei. Risul lui este indignarea pentru totu ce lovesce în amorul familiei. Acestu simțimentu este susținutu în înălțimea lui în școlă clasică, și decă degeneră ore cum în preludele școlii romantice, strălucesc înse în dramele lui Victoru Hugo, Lucreti'a Borgi'a, Regele petrece.

Decă acum vomu să analizăm simțimentele cari au inspirat și par-

titu, a acoperi deficitul prin o repartiune asupra credincioșilor, care se subșterne regimului spre aprobare.

Art. XX. Congresul alege:

a) pre metropolitul și patriarhul serbescu după unu statut specialu.

b) ia parte la alegerea episcopilor, modulul alegerii de episcopi lu stătoresc congresul punendu-se (mai înainte) în contielegere cu sinodul eppescu în privința acestă;

c) pre referințele școlariu suprămu, alegerea referentului școlariu suprămu se subșterne Majestatii Sele spre aprobare.

d) pre membrii și suplentii comitetului congresual.

Art. XXI. Administratură de acum a fondurilor naționale se sistă și în locul ei vine comitetul congresual, compus din 6 membrii și încă atâți suplenti, sub președinția metropolitului și patriarhului.

Comitetul congresual se alege pentru întreagă perioadă congresuale și există în ori ce casu cându congresul n'a alesu în tînsul membri noi.

Doi membrii din comitetu îi alege episcopatul din sinul său și încă atâți suplenti din statul clerical; patru membri și încă atâți suplenti îi alege congresul din statul laic din medilocul său și adică doi din Ungari'a și doi din Croati'a și Slavoni'a.

Vicepresedintele comitetului este cel mai betran în rang din statul clerical, cându doi suntu egali în rang, cel mai betran în ani reprezintă președintele, cându acestă este împedat.

Cându adevărații membrii ai comitetului congresual suntu împedat și au abdisu sau au reposat, atunci se chiamă în locul lor, și adică în locul episcopilor membrii supletori din statul clerical, în locul celor laici din Ungari'a, Croati'a și Slavoni'a, membrii suplenti respectivi ai lor din Ungari'a, Croati'a și Slavoni'a și adică după ordinea în care s'au alesu.

Notariul comitetului congresual este secretariul național.

Pentru a poté aduce rezoluțiuni se recere prezența a trei membri afara de președintele.

Ordinea afacerilor o stătoresc comitetul congresual între margi-

a inspiră încă puterile încercări dramatice cari s'au facutu la noi, trebuie să roșim. Dara acestea fiindu numai nise încercări, pentru respectul ce detorim familiei, credem că este mai bine să aruncăm velul uitărei asupra lor... de rusine baremu!

Cu toate acestea, ori-cari aru fi operele dramatice ce ni s'aru pune înainte, amorul de familie n'a ocupat încă locul ce i se cuvine în drama. A influențiatu mai multu său mai puțin pre poezi, este adevăratu, dara n'a fostu încă unică lor stea conductoră. Adî înse, în fată corupțiune moravurilor, a veninului care rîde legamintele naturale și sante ale familiei, a întunecului care învescesc conștiința multimei; adî cându amorul și fidelitatea conjugala, respectul datoritu parinților, îngrigirea datorita fiilor, suntu tîntele, în cari lovescu sarcasmele unei literaturi infame și odioșe; adî cându nu mai înțalnim pre adevărații parinti, soci și fii decăt că nise flori aruncate în desertu, flori cari ne amintescu că eră odinioară virtutea pre pămentu; adî cându famili'a este o minciună, cându societatea se clatina din temelii ei, — Estetică și Morală trebuie să-și dea mînă pentru salvarea celui mai sântu depositu ce a lasatu Dumnedieu omeniri: familia? *) *Gr. H. Granda.*

*) Acésă schitiă este traducerea unei'a din probele la concursulu țienut dilele trecute pentru ocuparea unei catedre de literatură francesă.

nele acestei organizațiuni și o subșterne congresului spre aprobare.

De cercul de activitate alu comitetului congresual se ține:

a) a pregăti propuneri pentru debaterile congresului.

b) a promulgă și execută normele și deciziunile luate de congres și prevădute cu prea înaltă aprobare, cari taie în cercul de activitate alu comitetului congresual, și a controlă organele asediate în sensul acestor norme.

c) a alege pre calea escrierei de concurs și pre temeiul calificatiunei dovedite pre directorul suprămu alu fondurilor și fundatiunilor naționale-bisericești serbesci, mai departe pre toți oficialii: pre fiscali, economi, comptabili și casari, la fondurile, fundatiunile și institutiunile, ce privescu metropolia întreagă; asemenea de a-i dimisiună la unu casu de abatere sau omisiune, care trebuie să fie dovedita prin o procedere criminală, sau pre temeiul unei sentințe din partea judecatoriei criminale.

Președintele pune substituți provizori; elu denuntesc mai departe și dimisiună personalulu de manipulațiune, cancelaria și servitiu în întielesul dispozițiunilor de mai sus. În casu de demisionare cei din urma potu să apeleze la comitetul congresual.

d) Comitetul congresual poartă înșpiciunea asupra bunurilor bisericești, computându-se aice și bunurile fondurilor, fundatiunilor, institutiunilor și manastirilor și acele pre cari le administră metropolitul-patriarhul și episcopii. Spre scopul acestă elu poté delegă din cându în cându comisari în fată locului.

e) Comitetul congresual dă împrumute din acele capitale, cari stau sub administratiunea bisericească națională, pre basea opiniunii jurisconsultului și pre lângă siguranța populară.

Congresul va elaboră o norma de procedere la darea de împrumuturi care se va subșterne spre aprobare Majestatii Sele. Și până cându această norma va intră în vîntă, remanu în vîntă în privința acordării de împrumute prescriesele ce suntu în vîntă.

f) Comitetul congresual aplică erogatiunile pentru acoperirea trebuințelor extraordinare neamănăver și adică între marginele preliminarului aprobatu prin congresu.

g) Congresul revidă calculurile examinate prin comptabili dela toate fondurile fundatiunilor și institutiunilor, a căroru încheiere aterna dela congresu.

h) Comitetul congresual încheia șocotelele examinate de o camdată prin comptabili dela manastiri și institutiunile de învățământu.

Art. XXIII. Comitetul congresual se întrunescu în primele zile de lucru în lunile Ianuaru, Aprilu, Iuliu și Octobru la scaunul metropolitan-patriarhalu.

Sedintă extraordinară se conchiama de către președintele după trebuință.

Protocolulu despre sedintele comitetului congresual se comunica ministrului reg. ung. în copia după 8 zile.

Art. XXIV. Comitetul congresual subșterne congresului în fia-care perioadă de sesiune unu raportu asupra activității se și protocoalele spre reviziune.

Art. XXV. Președintele și membrii comitetului congresual suntu responsabili înaintea congresului. Ei suntu deobligati a rebonifică toate daunele ce provin din vină sau negriță lor. Desdaunarea se poté pretinde numai pre cale legale ordinară.

Art. XXVI. Locul congresului este în ședința metropoliei și patriarhatului serbescu.

Art. XXVII. Acésă organizațiune a congresului se poté modifică numai prin congresu, decă două ter-

gialității dintre toți membrii congresuali se învoiescu la această.

Art. XXVIII. Normele congresuale întarite prin rescriptul reg. din 10 Augustu 1865, cari stau în contradicere cu această organizațiune, nu au valoare.

Dispusiuni transitorie.

Art. XXIX. Pentru că comitetul congresualu sa-si pōta începe activitatea sea oficiale, va provēdē afara de o instruciune interimale pre oficialii necesari ai fiscalatului, contabilității și ai manipulațiunii cu cass'a, — cu unu salariu corespundietoriu din fondurile natiunali.

Art. XXX. Conformu cu această administrarea oficiale a fondurilor natiunali bisericesci prin asistentii metropolitani în cēta în întiesul articuluului XXI din organizațiunea această și ei au de a predā pre temeiuu computurilor finali, fondurile, bunurile, depozitele ce le-au administratu, comitetului congresualu sēu persōnelorū numite de acest'a pre lānga unu inventariu ordinariu, și au de a încheiā numai decātu socotelele loru și a le inmanuā comitetului congresualu. Unu esemplariu din inventariu se va substerne prin comitetul congresualu ministeriului r. u. de culte și instruciune.

Art. XXXI. Comitetul congresualu are de a substerne congresului unu proiectu relativu la personalulu oficialu ce se va statori conformu art. XXII și relativu la salariulu lui.

Art. XXXII. Comitetul congresualu are de a elaborā și substerne congresului propunerile indigitate în rescriptul reg. din 10 Augustu 1868 și în norm'a congresuale din 1865, cari nu suntū încă elaborate și adeca dupa I. B. § 27 despre dotatiunea episcopilor; mai departe dupa I. G. § 28. și V. § despre dotatiunea cleruluu monachalu și administrarea bunurilor monastiresci.

Nr. 12. desp. II. — 1874.

Convocare.

Despartimentulu II, districtulu Fagarasiului — scaunulu Cincului și alu Cohalmului, — alu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romāna și cultur'a poporului romānu și va tienē adunarea generale cercuale extraordinaria în comun'a Voil'a, la 22 Novembre 1874 st. nou.

Deci în tenōrea §-lui 10 alu regulamentulu, se invita prin această toti membrii acestui despartimentu a participā la siediint'a susu memoratei adunāri la 10 ore a. m.

Din siediint'a comitetulu cercualu — Despartimentulu II Fagarsianu, alu Asociatiunii transilvane pentru literatur'a romāna și cultur'a poporului romānu — tienuta în 10 Octombre 1874. —

Alesandru Micu,
directore.
Grigoriu Negrea,
notariu.

Romani'a.

În Bucuresci a sositu o comisiune compusa din mai multi officieri superiori și ingineri insarcinati de presiedintele statelor unite din Americ'a a studiā Dnarea, și în lucrārile facute pāna acum la gurile ei, precum și la alte mari riuri din Europ'a. Lucrārile de asemenea natura urmēza a se face pre riulu Missisipi. Comisiunea se compune din maiorulu generalu Wright din armat'a statelor unite, generalulu de brigada Alexander, insarcinatu cu lucrārile pe cōst'a Pacificulu; Milmor Roberts, insarcinatu cu drumurile de feru ale Pacificulu, Comstocle insarcinatu cu imbunatatearea marilor lacuri, S. Ee. Sicles, H. D. Whitcomb. Dupa visit'a facuta ministrului din afara,

guvernulu a pusu la dispozițiunea comisiunii vaporulu nostru „Stefanu celu Mare“ care i-a condusu dela Galati la Sulina și înapoi.

În cestiunea tratatelor de comēciu, „Press'a“ din Vien'a asigura ca contele Andrassy a luat o atitudine fōrte vedita în ceea ce privesce cestiunea de a scī, dēca Romani'a și Serbi'a au dreptulu de a încheiā directu tratate de comēciu. Dupa ce si-au asiguratū spriginulu Germaniei în această afacere, Cancelariulu Austro-Ungaru se gatesce a contrabalantiā resistinti'a portiei otomane și încheiā tratate cu Romani'a mai întâiu.

Este probabilu ca aceste negotiāri, de o importantia capitala pentru industri'a și comēciulu Austriei suntū aprōpe de a luā o solutiune apropiata.

În consiliulu generalu de instruciune în siediint'a din 11 Septemvre, se dā lectura materiilor de limb'a latina din proiectulu de programa, elaboratu de onor. consiliu permanente.

La materiile de clas'a I contienute în proiectulu de programu, dlu Constantinescu propune, că elevii sa faca pre fiia-care septamāna o tema inscria în clasa cu profesorele și o lucrare acasa.

În urm'a espicatiunilor date în această privintia de dnii Odobescu, Rosetti și Darzeu, dlu Constantinescu și retrage propunerea și punendu-se la votu materiile de limb'a latina asiā precum suntū provēdute în proiectulu de programa consiliulu le admite în unanimitate.

La clas'a II dlu Constantinescu cere a se pune de viris-illustribus, în loculu fabulelor Faedru, că prea grele pentru elevii din această clasa.

Dlu Odobescu dandu espicatiunile cuvenite si aici, amendamentulu dlui Constantinescu punendu-se la votu se respinge, admitiendu-se de consiliu, limb'a latina dupa cum e provēduta în proiectulu de programu.

La clas'a III. dlu B. Constantinescu propune a se trece Quintus Curtius la clas'a IV. lasandu în clas'a III numai pre Cornelius Nepos. Dupa espicatiunile date de dlu Odobescu consiliulu admite întocmai materiile din proiectu.

La clas'a IV. dlu B. Constantinescu cere asemenea sa se stramute de amicitia în clas'a V și de senectute din clas'a V sa se puna în cl. IV.

Dlu Melicu cere sa se dica numai Cicerone, stergandu-se de amicitia, cuprinsa în parentesu, lasandu-se această la aprecierea profesorilor respectivi.

Dupa espicatiunile date de dlu Odobescu, se punu la votu propunerile dlui B. Constantinescu și Melicu, și se respingu admitiendu-se proiectulu de programa.

La clas'a V. dlu Mandru cere sa se lase numai doi autori pnetru facilitatea elevilor. Dlu Melicu propune sistemulu de revisiune și dlu Poni propune, că gramatic'a latina sa se predea astfelu încātu fia-care clasa, ea sa formeze unu totalu de gramatica treptatu cu inteliginti'a elevilor.

Dlu Odobescu, respundiendu, arata principiile pre care s'a basatu consiliulu permanente la arangiarea limbei latine pe clase și conchide ca ceea ce propune dlu Poni este provēditu în proiectulu de programa.

Dlu B. Constantinescu mai cere sa se adauge în clas'a V și Ovidiu. Dlu Romanescu demonstrēza ca este imposibilu a se predā sintacs'a numai într'unu anu și conchide ca programele cum suntū elaborate de consiliulu permanente suntū prea bune, provēdiendu-se sintacs'a în doi ani, unindu-se totu-deodata și cu propunerea dlui B. Constantinescu, care propunere, punendu-se la votu, se respinge admitiendu-se materiile că în proiectulu de programu.

La clas'a VI. dlu Poni cere stergerea compositiunilor latine, și dupa

espicatiunile date în această privintia contr'a propunerei dlui Poni de D. Odobescu, B. Constantinescu și Rosetti, amendamentulu dlui Poni, pusu la votu, se respinge, admitiendu-se materiile că în proiectulu de programu.

Dlu ministru T. Maiorescu, intrandu în sal'a siediintei ocupa fotoliulu presiediintei.

Se dā lectura materiilor de limb'a latina contienute în clas'a VII, la care dnii Tzoni, Iuliano și Mandru propune suprimarea studiilor urmatorie:

Greutāti, mesuri de monete antice. Alfabetulu și pronunțarea lui, abreviatiuni în scrieri. Notiuni de paleograf'a latina. Limb'a și scrierea epigrafica precum și compositiuni în versuri latine.

D. Odobescu, respundiendu acestei propuneri, demonstrēza importanti'a studiilor necesarie provēdute în programu și rōga pre consiliu a le admite în totulu, în ceea ce privesce înse versurile latine, declara ca dēca consiliulu crede, nu insista cu multa taria în aprobarea loru.

Dupa ore-care discutiune la care a luat parte D. Tzoni, Aurelianu și Constantinescu, dlu presiedinte pune la votu mai întâiu suprimarea din exercitiile asupra gramaticei latine a compositiunilor în versuri, și se aprobā. Se pune apoi la votu alternativu suprimarea studiilor accesorii și se respinge.

Dlu presiedinte pune la votu materiile contienute în proiectulu de programu, afara de versurile latine și se admite de consiliu.

Se dā lectura materiilor de limb'a latina din clas'a VIII și unei propuneri a d-lorū Tzoni, Iuliano și Mandru, prin care ceru suprimarea, tuturilor studiilor accesorii din această clasa și dupa espicatiunile cerute de D. Tzoni și date de Odobescu în această privintia, dlu presiedinte pune la votu propunerea de a se suprimā studiile accesorii provēdute în proiectulu de programa pentru semestrulu întâiu și se respinge.

Se pune asemenea la votu, suprimarea studiilor accesorii din semestrulu II și se respinge. Se punu apoi la votu materiile cum suntū provēdute în proiectulu de programu și se admitu.

Siediint'a se radica anuntiandu-se cea viitorie pentru a două di.

„Cur. d. I.“

Varietăți.

* Archiducele Iosifu a petrecutu diu'a dela 11 Oct n. în Brasiovu; în dīlele urmatorie a facutu excursiuni la vam'a Branului și a Temesului.

* Domnitoriulu Romaniei dimpreuna cu Dōmn'a au trecutu Mercuri prin Brasiovu la Sinai'a

* Invitare de prenumeratiune la cartea intitulata: „Despre sustinerea sanetății trupesci și sufletesci a copiilor scolari“ de Dr. Bock. Sieriē pentru parinti invetiatiori și autorități scolastice.

Ide'a ce preocupă astadi spiritulu popōrelor mai civilizate, este educatiunea, o idea fāra care nu se pōte inchipui între omenime perfectiune și o stare buna. Educatiunea (crescerea) rationala, si scōl'a buna facu că o natiune, sa fia marita si fericita. Acī sub educatiune pricepem nu numai desvoltarea spirituala sēu cum se dice mentala, ci și cea corporala; căci atervandu aceste un'a dela alt'a -- trebuie desvoltate totu într'unu tempu. Multi crescatiori gresiescu în contr'a regulei acesteia, și suntū nereparabile defectele trupesci, cari le casiuina între copii crudati, mai alesu în prim'a epoca a vietii loru, cându suntū espusi la diferite bōle; parte parinti și docinti prin nesciintiele, nepracticabilitățile și neprevederile loru; parte scōlele prin neor-

ganisarea și rea construire a loru. Cându dara crescerea trupesca este o întrebare atātu de însemnata pentru copilasiulu ginasu, încātu fāra această nu se pōte inchipui desvoltarea spiritulu lui, credem ca cu privire la această nu va fi de prisosu a dā midilōce și reguli în mânăle parintilor, docintilor și tuturor'a, cari se interesēza de crescerea sucrescintei viitorie. — Carticic'a mai susu amintita, a renumitulu pedagogu Dr. Bock este îndreptariu, asiā dicendu o lumina aprinsa în această privintia, și togm'a această m'a înduplecatu a o traduce, și a o face cunoscuta înainte publiculu romānu. Decī me adresediu cătra P. T. publicu înteresatu de cultur'a poporulu romānu cu rogarea: sa binevoiesca a îmbratisiā carticic'a această cu prenumeratiunile sele marimōse. Pretiulu cartei va fi numai: 60 cr. Bani de prenumeratiune sa se adresedi prin asemnatiuni postale (Postanweisung) de 5 cr., la subscrisulu traducatoriu, în Kétegyháza (cottulu Békés). Colectanti dela 10 esemplarie voru primi unu esemplariu gratuit. Cartea se va tipari numai decātu, dupa ce spesele tipariului voru fi acoperite.

Kétegyháza, în Sept. 1874.

Iosifu I. Ardelēnu,
preotu.

Concursu.

Pentru ocuparea statiunei invetiatoresci la scōl'a confessională gr. or. din Berinti'a protopresbiteratul tractulu Cetatiei de pétra Kővár) se escrie prin această concursu pāna la 17 Octobre st. bis. a. c.

Salariulu impreanatu cu acestu postu este 105 fl. c: cu: quartiru și lemne de incalditu. —

Doritori de ocupā acestu postu, au a-si asterne recursele loru instruate în sensulu „Statulu organicu“ documintele recerute subscrisulu pāna la terminulu susu indicatu. —

Carpenisiu 16 Septem. 1874.

În contielegere cu comitetulu parochiale.

Ioanu Siovre
Adm. ppsc.

(3-3)

Nr. pr. scol. 49. 1874.

Concursu.

Pentru ocuparea postulu invetiatorescu la scōla confessională gr. or. din Siaiesiu protopresbiteratul Sighisiori se deschide prin această concursu.

Salariulu impreanatu cu acestu postu este 100 fl. v. a. quartiru și lemne de incalditu.

Doritori de a ocupā acestu postu au de a-si tramite petitiunile loru instruate în sensulu „Statulu organicu“ pāna în 14 Octombre a. c. st. v. la scaunulu protop. în Sighisiori'a.

Siaiesiu 15. Septembre 1874.

În contielegere cu comitetulu bis. parochialu,

Zaharie Boiu
Prot. gr. or.

(3-3)

Edictu.

Ioan'a nascuta Teodoru Comanu legiuit'a socia a lui Ioanu Pavelu Ciogu din Fofeldea scaunulu Nocrichiului, carea cu necredinti'a a parasitu pre legiuitulu ei barbatu de 2½ ani, fāra a se scī de loculu petrecerei ei, se provōca prin această că în terminu de unu anu si o di sa se infatisiedie înainte forulu matrimoniale subscrisu, căci la din contra procesulu divortialu radicațu asupr'a ei, se va otari și în absentia ei. —

Nocrichiu, 6 Septembre 1874.

Forulu matrimoniale protopopescu gr. or. alu Nocrichiului — Cincu-mare.

G. Maieriu
Adm. ppsc.

(2-3)

Edificiulu cu gradina dinprema de sub Nro. 48 strad'a Gusteriloru (Elisabethgasse) e din mana libera a se vinde.

Regina Roth.